VNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Guia Docent
43343 Programes d'intervenció amb familiars i personal d'atenció directa a persones dependents

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	43343
Nom	Programes d'intervenció amb familiars i personal d'atenció directa a persones dependents
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	3.5
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2151 - M.U. en Intervencions Psicològiques en àmbits socials 12-V.2	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2151 - M.U. en Intervencions Psicològiques en àmbits socials 12-V.2	7 - Avaluació i Intervenció psicològica en discapacitats i gent gran	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
DIAZ MARTINEZ, AMELIA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics
MARTI VILAR, MANUEL	300 - Psicologia Bàsica

RESUM

L'assignatura "Programas d'intervenció amb familiars i personal d'atenció directa a persones dependents" consta d'un total de 3.5 crèdits teorico-práctics. S'impartix en segon curs durant el primer quadrimestre i forma part de l'agrupació d'assignatures que conformen el mòdul "**Evaluació i Intervenció Psicològica en Discapacitats i Persones Majors**".

Amb aquesta assignatura es pretén que l'estudiant rebrà una formació actualitzada en els àmbits d'avaluació i intervenció psicològica en cuidadors de persones dependents, que coneguin els principals models teòrics, les principals estratègies d'avaluació, prevenció i estratègies d'intervenció, així com els últims avanços d'investigació en els dits àmbits.

En resum, amb esta assignatura es pretén la formació avançada i especialitzada en un cos de coneixements conceptuals, procedimentals, tècnics i actitudinals que permeten als professionals desembolicar-se en l'àmbit de la intervenció amb cuidadors de persones dependents.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Requisits i recomanacions prèvies.

Haver cursat el primer mòdul de formació bàsica avançada i les dues primeres matèries de formació especialitzada avançada Avaluació i intervenció psicològica en família i infància i Avaluació i intervenció psicològica en joventut.

Tenir superat el 60% daquests continguts.

COMPETÈNCIES

2151 - M.U. en Intervencions Psicològiques en àmbits socials 12-V.2

- Saber aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb l'àrea d'estudi de la intervenció psicosocial.
- Ser capaç d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades amb l'aplicació dels seus coneixements i judicis en l'àmbit de la intervenció psicosocial.
- Saber comunicar, en el context de la intervenció psicològica en àmbits socials, les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge que permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida i autònoma en l'àrea d'estudi de la psicologia de la intervenció social i comunitària.
- Conèixer i saber identificar els factors psicosocials relacionats amb la promoció del benestar psicològic i social de les persones, dels grups, de les comunitats i de les poblacions en general.
- Conèixer i saber aplicar mètodes i tècniques d´anàlisi qualitativa i quantitativa per obtenir, integrar i valorar informació individual, grupal i/o comunitària.

- Saber seleccionar, dissenyar, adaptar i validar instruments de diagnòstic psicològic i social adaptats als sectors propis de la intervenció psicosocial.
- Conèixer i ser capaç d'identificar recursos, estratègies i tècniques individuals, microsocials i/o macrosocials, aplicades a la intervenció psicològica en àmbits socials.
- Ser capaç de definir objectius i d´aplicar metes d´intervenció atenent els grups, les poblacions i els contextos on es desenvolupa la intervenció psicosocial.
- Saber justificar, dissenyar, planificar, implementar, avaluar i divulgar plans i programes d´intervenció psicosocial amb diferents objectius, nivells d´acció i destinataris.
- Ser capaç d´implementar i coordinar plans i programes interdisciplinaris i/o interinstitucionals d´intervenció psicosocial.
- Ser capaç d´utilitzar recursos, estratègies i tècniques d´intervenció individual, microsocial i/o macrosocial per promoure el desenvolupament positiu de les persones, dels grups i de les comunitats i/o per prevenir conductes de risc en els sectors propis de la intervenció psicosocial.
- Conèixer i saber organitzar, desenvolupar, adaptar i valorar serveis i programes d´assessorament i intervenció psicosocial d'acord amb les demandes i el context en què s´apliquen.
- Dissenyar i gestionar els canals de màrqueting i les activitats logístiques.
- Capacitat de recerca i de gestió de la informació a través de diferents fonts documentals especialitzades.
- Capacitat per treballar en equip sobre la base de la col·laboració, respecte per les diferències i resolució negociada de conflictes.
- Capacitat per plantejar i elaborar un treball escrit comprensible, organitzat i coherent.
- Capacitat per exposar en públic amb rigor conceptual i amb l'ús adequat del vocabulari específic de la disciplina.
- Entendre les bases biològiques dels processos psíquics i comportaments tant en el seu funcionament normal com patològic així com els principis i elements bàsics per a l´aplicació de tècniques d´intervenció aplicades a la salut física i mental.
- Ser capaç d´identificar, analitzar i avaluar d´una manera crítica i reflexiva les necessitats, els problemes i les demandes socials de poblacions de risc i interès, propis de la intervenció psicosocial.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

Resultats d'aprenentatge

*Ser capaços de descriure, avaluar i valorar els processos i variables psicològiques rellevants en familiars i persones d'atenció directa a persones dependents

* Conéixer i saber aplicar les competències i habilitats psicològiques i socials del cuidador (autocontrol emocional, habilitats de comunicació) a persones dependents

*Conéixer i saber aplicar els programes i estratègies d'intervenció en cuidadors de persones dependents: programes de suport, informatius, psicoterapèutics, psicoeducatius i d'ajuda mútua.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Marc teòric del cuidador de persones dependents

1 Definicions del terme cuidador.

2 Tipus de cuidadors.

3 El procés de convertir-se en cuidador.

4 Models teòrics en l'àmbit de cuidadors de persones dependents.

2. Avaluació de variables rellevants en cuidadors de persones dependents

1. Càrrega o sobrecàrrega del cuidador.

2. Temps lliure.

3. Vida familiar.

4. Àmbit professional i economía.

5. Salut física.

6. Estat emocional.

7. Efectes positius.

3. Programes d'intervenció en familiars i personal d'atenció directa a persones dependents

1. Programes de support.

2. Programes psico-educatius.

3. Programes psico-terapeútics.

4. Programes d'ajuda mútua.

5. Valoració de programes.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	25,00	100
Tutories reglades	10,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	3,00	0
Elaboració de treballs en grup	10,00	0
Elaboració de treballs individuals	5,00	0
Estudi i treball autònom	13,00	0
Lectures de material complementari	3,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	4,00	0
Preparació de classes de teoria	5,50	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	5,00	0
Resolució de casos pràctics	3,00	0
Resolució de qüestionaris on-line	1,00	0
TOTAL	**87,50**	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant distintes metodologies instruccionals per potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements interessats i el desenvolupament de les competències pròpies de la matèria.

Entre les tècniques instruccionals bàsiques destaquen:

(1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria.

(2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos).

(3) Tutories grupals programades.

(4) Preparació de treballs de forma autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup).

Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ

L'avaluació és comuna a totes les assignatures que formen el mòdul "Avaluació i Intervenció Psicològica en discapacitat y persones majors"

L'avaluació es realitza en funció de dos criteris complementaris: avaluació de resultats i avaluació del procés d'aprenentatge.

1. L'avaluació dels resultats es realitzarà en acabar el mòdul mitjançant un examen tipus test amb quatre alternatives de respostes. S'hi aplicarà la fórmula estàndard de correcció per a proves de 4 alternatives: A-(E/3), sense penalitzar les omissions. L'examen constitueix el 40% de la nota (4 punts).

2. L'avaluació del procés (avaluació contínua) en cada matèria es realitzarà mitjançant les activitats i els treballs (individuals o grupals) fets a l'aula o fora d'aquesta. Aquest apartat constitueix el 60% de la nota (6 punts).

Les activitats i els treballs poden consistir en:

- Lectures de textos recomanats i anàlisi crítica posterior

- Pràctiques realitzades a l'aula i elaboració de memòries

- Exposició i debats a l'aula

- Seminaris, conferències, visites, cinefòrum

- Resolució de supòsits i casos pràctics

- Treballs d'aplicació sobre els continguts de les assignatures

- Treballs d'investigació empírica sobre els continguts de l'assignatura.

Qualificació final: És requisit imprescindible per a la superació d'aquest mòdul tenir un 80% d'assistència a classe i haver obtingut una nota mínima de 2 sobre 4 en l'examen final (avaluació de resultats) i un 3 sobre 6 en les activitats i treballs de totes i cadascuna de les matèries (avaluació del procés). En cas de no superar l'avaluació contínua de la matèria, l'estudiant ha de recuperar aquesta part, i no aprova el mòdul fins que no tinga superada cadascuna de les parts.

Davant de pràctiques fraudulentes es procedirà segons el que determina el Protocol d'actuació davant de pràctiques fraudulentes a la Universitat de València (ACGUV 123/2020): https://www.uv.es/sgeneral/Protocols/C83sp.pdf

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Díaz, A., Ponsoda, J.M. & Beleña, A. (2020). Optimism as a key to improving mental health in family caregivers of people living with Alzheimers disease. Aging and Mental Health, 24(10), 1662-1670. https://doi.org/10.1080/13607863.2020.1715342
- European Comission (2021). Study on exploring the incidence and costs of informal long-term care in the EU. Employment, Social Affairs & Inclusion. https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=es&pubId=8423&furtherPubs=yes
- INE (2022). Encuesta de Discapacidad, Autonomía Personal y Situaciones de Dependencia (EDAD) 202 Instituto Nacional de Estadística. Gobierno de España https://www.ine.es/dyngs/INEbase/es/operacion.htm?c=Estadistica_C&cid=1254736176782&idp=12547355731
- Roche, R. y Escotorin, P. (Eds). (2017). Cuidar con actitud prosocial. Nuevas propuestas para cuidadores. Madrid: Ciudad Nueva.

Complementàries

- Bru-Luna, Ll.; Martí-Vilar, M.; Merino-Soto, C.; Salinas-Escudero, G.; Toledano-Toledano, F. (2022). Variables impacting the quality of care provided by professional caregivers for people with mental illness: A systematic review. Healthcare (en prensa).

- Cejalvo, E.; Martí-Vilar, M.; Merino-Soto, C.; Aguirre-Morales, M.T. (2021). Cavering role and psychosocial and individual factors: A systematic review. Healthcare 9 (12), 1690. Doi: 10.3390/healthcare9121690.
- Crespo, M. & López, J. (2006). Intervención con cuidadores. Madrid. Portal Mayores. Informe Portal Mayores. Nº 54.
- Crespo, M. & López, J. (2007). El estrés en cuidadores de mayores dependientes. Madrid: Pirámide.
- Díaz, A. & Ponsoda, J.M. (2017). Perceived physical health in family caregivers of Alzheimer patients: Mediator variables. European Journal of Health Research, 3(1), 5-15.